

Vlaams
Parlement

stuk **695** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 2 februari 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heren Filip Dewinter en Joris Van Hauthem
en mevrouw Marijke Dillen

betreffende het nemen van de nodige maatregelen
en het toekennen van opdrachten aan
de Vlaamse administratie met het oog
op een mogelijke ontbinding van de Belgische federatie

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Kris Van Dijck

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy.

Vaste leden:

de heer Ward Kennes, mevrouw Griet Smaers, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;
de heren Felix Strackx, Erik Tack, Christian Verougstraete;
de heren Sven Gatz, Dirk Van Mechelen;
de heren Ludo Sannen, Bart Van Malderen;
de heren Jan Peumans, Kris Van Dijck;
de heer Lode Vereeck;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de heren Ludwig Caluwé, Dirk de Kort, Jan Durnez, Johan Sauwens;
de heer Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de heren Marino Keulen, Sas van Rouveroi;
de heren John Crombez, Bart Martens;
de heren Marc Hendrickx, Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:

695 (2010-2011) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

I. Toelichting door de heer Joris Van Hauthem.....	4
II. Bespreking	6
III. Stemming	7

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting behandelde het voorstel van resolutie van de heren Filip Dewinter en Joris Van Hauthem en mevrouw Marijke Dillen betreffende het nemen van de nodige maatregelen en het toekennen van opdrachten aan de Vlaamse administratie met het oog op een mogelijke ontbinding van de Belgische federatie (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 695/1*) op dinsdag 26 oktober 2010.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER JORIS VAN HAUTHEM

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat Vlaams Belang eerder een soortgelijk voorstel van resolutie heeft ingediend op 27 april 2010, dus nog voor de federale verkiezingen. Vlaams Belang stelt vast dat het Belgisch model vastloopt, hetgeen gekristalliseerd wordt in de discussie over de splitsing van het kiesarrondissement BHV (Brussel-Halle-Vilvoorde). Het voorstel werd ingediend om aan de Vlaamse Regering te zeggen dat de toekomst staatkundig onzeker is en dat het beter is om te voorkomen dan te genezen. Regeren is immers vooruitzien. Er werd voorgesteld om aan de Vlaamse administratie de opdracht te geven om een eventueel scenario van boedelscheiding technisch voor te bereiden. Men heeft dat voorstel toen weggelachen want de problemen zouden niet aan de orde zijn.

De heer Van Hauthem wijst er op dat echter na de federale verkiezingen van juni 2010 de toestand er niet op verbeterd is, integendeel. Dat is dan ook de reden dat Vlaams Belang het voorstel van resolutie indient omdat nu toch blijkt dat de impasse compleet is.

Het land is niet in een toestand van een crisis van de politiek beland, maar effectief wel in een crisis van het regime. Waar Vlaams Belang vijf jaar geleden meewarig werd bekeken wegens dat standpunt, zijn nu heel wat politieke commentatoren het er tenminste mee eens dat er in dit land een fundamenteel probleem is om dit regime, deze staatsstructuur, op welke manier dan ook te laten functioneren. Tegenover een paar jaar geleden, is de term ‘boedelscheiding’ en ‘optie tot boedelscheiding’, hoewel misschien niet gewenst door de meerderheid van de bevolking in het noorden noch het zuiden van het land, absoluut geen taboe meer.

De spreker citeert Béatrice Delvaux in *Le Soir* van 23 oktober 2010: “Het gevoel [bij de Franstaligen] heerst dat het nu wel genoeg is geweest. Als de Vlamingen echt geen akkoord willen, dan moet het eventueel maar zonder de Vlamingen. [...] Les francophones sont en train de faire le deuil de la Belgique.”.

Politicooloog Carl Devos schrijft op 11 oktober 2010 in *Het Nieuwsblad*: “Als het weer mislukt doemen verkiezingen op. Daarna kan men het nog eens proberen. De laatste keer. Als het dan weer mislukt moeten we wellicht afscheid nemen van dit koninkrijk. Zelfs al wil de meerderheid dat niet. Een land dat echt niet te besturen is, verliest zijn bestaansredenen.”. Voor de heer Van Hauthem is deze uitspraak een uiting van het gevoel van als het niet anders kan dan moet het maar via een boedelscheiding.

Hij citeert ook de commissievoorzitter, die op 6 oktober 2010 in *Het Laatste Nieuws* stelde: “België ligt in coma. De patiënt is klinisch dood. En het wordt met de dag moeilijker om hem nog te reanimeren.”. De spreker stelt dat een patiënt die klinisch dood is, medisch gezien niet meer te reanimeren is.

Hij haalt verder Paul Geudens in de *Gazet van Antwerpen* op 6 oktober 2010 aan: “Ik denk dat de Vlaamse Regering toch stilaan voorbereidingen moet treffen voor de splitsing, net zoals de Waalse Regering daar ook mee bezig is.”. Liesbeth Van Impe schrijft op 7 september 2010 in *Het Nieuwsblad*: “Toch lijken steeds meer mensen het einde van België als een logische of onvermijdbare optie te zien. Kan het ook anders als de verzamelde politieke klasse er al drie jaar niet meer in slaagt iets te organiseren dat een beetje op goed bestuur lijkt?”. Rik Van Cauwelaert, directeur van *Knack*, schrijft op 25 augustus 2010: “Mochten Laurette Onkelinx en de PS de komende dagen op hun lijn blijven, dan

is allicht het moment gekomen om politieke schikkingen te nemen, zodat het uiteenhalen van de federale staat op een ordentelijke manier kan worden afgehandeld en de werking van het sociale systeem zo min mogelijk wordt verstoord.”.

Ook aan de andere kant van de taalgrens heeft men op een bepaald moment gezegd dat men begint te denken aan en te spreken over ‘de organisatie van de scheiding’. Hij haalt daarvoor Philippe Moureaux, Laurette Onkelinx en ook Karl-Heinz Lambertz aan.

De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement hebben ook hun taak: ze kunnen niet lijdzaam blijven toezien hoe deze crisis al drie jaar, sinds de verkiezingen van 2007, duurt en volgens Vlaams Belang eigenlijk zelfs al langer, waar men er niet in slaagt om een volwaardige staatshervorming, die noodzakelijk is om een goed bestuur te kunnen voeren, op poten te zetten, waardoor andere sociaal-economische problemen op de achtergrond blijven, om over migratie- en asielbeleid, het justitiebeleid en het begrotingsbeleid maar te zwijgen. Momenteel is er een complete impasse.

Het zou fout zijn niet voor te bereiden op welk scenario dan ook. Of men het nu graag heeft of niet, een van die scenario's is de boedelscheiding. Het is niet langer een illusie, maar mogelijk een realiteit waarop Vlaanderen zich moet voorbereiden. Nog niet zo lang geleden heeft de Vlaamse Regering aan de Vlaamse administratie de opdracht gegeven om in het kader van de uitvoering van de resoluties van het Vlaams Parlement inzake de staatshervorming fiches op te stellen over de verschillende beleidsdomeinen heen, om heel nauwkeurig na te gaan wat en hoe dit zou moeten worden gerealiseerd en hoe de resoluties in de praktijk zouden moeten worden uitgevoerd. Dit is door de Vlaamse minister-president aan het Vlaams Parlement overhandigd. De spreker ziet dan ook niet in waarom de Vlaamse Regering niet dezelfde opdracht zou geven aan de Vlaamse administratie met betrekking tot een eventuele splitsing en boedelscheiding, om, indien het eventueel zover komt, dan toch een scenario daarvoor klaar te hebben.

Niet alleen in het binnenland, maar ook in het buitenland houdt men rekening met het uiteenvallen van België. Het is dan ook niet meer dan logisch dat het Vlaams Parlement ervoor zorgt dat de Vlaamse Regering aan de Vlaamse administratie de opdracht geeft om voorbereidingen te treffen voor dit scenario, of ze het graag heeft of niet. Als men dit niet doet, bezondigt men zich aan schuldig verzuim.

Aan de Vlaamse Regering wordt dus gevraagd, naar analogie met de technische fiches in het kader van de resoluties van het Vlaams Parlement inzake de staatshervorming, aan de Vlaamse administratie de opdracht te geven om de mogelijke ontbinding van de federatie grondig voor te bereiden en daartoe een scenario uit te schrijven. Plan B, de mogelijkheid van het einde van de huidige Belgische staat, is geen onmogelijkheid meer. Aan de andere kant van de taalgrens is men blijkbaar wel al bezig met dergelijk plan B. Maar telkens men iets dergelijks aan de Franstalige kant zegt, dat de Franstaligen desnoods verder doen zonder Vlaanderen, ontstaat er aan Vlaamse kant een koudwatervrees. Vlaanderen moet die kans aangrijpen en ook een boedelscheiding bespreken of op zijn minst bespreekbaar maken. De Franstaligen redeneren dat als de Belgische staatsstructuur hen niet meer ten goede komt, dat ze die dan opgeven. Franstaligen redeneren wel zo ver en willen de Belgische staatsstructuur opgeven en het eigen heft in eigen handen nemen.

In zijn laatste Journaal van 21 oktober 2010 heeft Marc Grammens daarover geschreven: “Het is hoog tijd voor de Vlaamse partijen en het Vlaams Parlement om zich voor te bereiden op de taak die hen wacht als België verwasemt omdat er geen democratische regering meer kan gevormd worden.”.

Als Vlaanderen en zijn instellingen zich thans niet warmlopen om klaar te staan met een alternatief als dat nodig zal zijn, zal men hen later retrospectief beschuldigen van schuldig verzuim.

Het voorstel van resolutie is een redelijk voorstel: er wordt gewoon gevraagd aan de Vlaamse administratie om alle scenario's, en dus ook het ultieme scenario, het scenario van de boedelscheiding, voor te bereiden voor het geval het eventueel zover zou komen.

II. BESPREKING

De heer *Sven Gatz* merkt op dat het voorgelegde voorstel van resolutie technocratisch wordt ingekleed als een onschuldige beleidsvoorbereiding. Maar voor Vlaams Belang speelt hier meer en is de wens de vader van de gedachte. De 'onschuld' van het voorstel moet dus op z'n minst genuanceerd worden.

De toestand is weliswaar ernstig maar niet hopeloos. Er zijn nog altijd gesprekken lopende om tot een regering te komen en tot een bepaalde *modus vivendi* te komen om tot een bepaald staatkundig nieuw evenwicht te komen. In de optiek van de lopende gesprekken is het dan ook vreemd om het voorstel van resolutie nu ter stemming te leggen. Ten gronde is er de vraag of ze eigenlijk ooit gestemd moet worden. De (filosofische) vraag hoe scheidbaar dit land is, werpt zich ook op. Voor Open Vld is het niet aangewezen om op de door Vlaams Belang voorgelegde piste in te gaan en om die reden zal Open Vld het voorstel niet steunen.

Gezien de ontwikkelingen, denkt de heer *Lode Vereeck* dat men aan de Vlaamse administratie kan vragen om een aantal voorbereidingen te doen en een aantal mogelijke scenario's te bekijken. Misschien moet men het voorstel van de parlementsvoorzitter opnemen om de commissie Staatshervorming in het Vlaams Parlement op te starten. Wat er ook gebeurt op het federale niveau, er staat in ieder geval een en ander te gebeuren op het vlak van staatshervorming. Wat de spreker verbaast in het voorgelegde voorstel van resolutie, is dat er maar één scenario naar voren wordt geschoven namelijk de splitsing/scheiding. LDD streeft naar een confederalistisch model, waarin ze ver wil gaan. De spreker heeft vragen naar de zogenaamde context die door Vlaams Belang wordt geschetst. Het is wel duidelijk voor LDD dat er meer bevoegdheden naar de gewesten moeten komen en dat de administratie de opdracht moet worden gegeven om dit grondig te bekijken en ook de commissie Staatshervorming op te starten.

De heer *Kris Van Dijck* merkt op dat sommigen misschien gewag maken van een plan B, van boedelscheiding en splitsing, maar stelt vast dat de Franstalige politici zelfs de minste vraag voor enige fiscale verantwoordelijkheid uit de weg gaan. De commentaren en opmerkingen hunnentwege over plan B, boedelscheiding, neemt hij dan ook met een korrel zout. N-VA en andere partijen zijn nog volop aan het inzetten voor plan A. Men is bezig om het samenleven beter te maken. Als een gewone daad van parlementaire behandeling van wetsvoorstellen al als dermate vijandig kan worden beschouwd, zoals ten aanzien van de parlementaire behandeling van BHV in het Federale Parlement, wijst dat erop dat men niet anders kan dan voor de volle honderd percent in te zetten op plan A. Wat de voorbereiding van plan B betreft, dit moet nu niet 'en plein public' voorgesteld worden.

De heer *Ludo Sannen* stelt dat politiek engagement niet op citaten maar op overtuiging en een visie op land en samenleving gebaseerd is. Sp.a gaat voor een federale staat waarin Vlaanderen grote bevoegdheden krijgt. Het is goed dat Vlaanderen zich voorbereidt op die grote bevoegdheden, maar dat doet de administratie al. Er is maar één weg: namelijk de weg van plan A. Hij kiest op geen enkele manier voor een selffulfilling prophecy waar men ruimte laat voor een plan B van boedelscheiding. Voor hem is het voorstel van resolutie dus ook niet aan de orde.

Voor de heer *Koen Van den Heuvel* is het duidelijk dat CD&V nog steeds gelooft in plan A. CD&V is ook voorstander van een copernicaanse omwenteling. Plan A wordt in uitvoering gebracht door die copernicaanse omwenteling, wat dus wil zeggen dat het zwaartepunt van de bevoegdheden van het land verschoven wordt naar de deelstaten. De voorbije

maanden heeft CD&V er consequent met een radicale redelijkheid voor geijverd zonder politieke spelletjes te spelen en zonder profileringsdrang. CD&V is altijd bereid om op zeer constructieve wijze mee te werken aan die copernicaanse revolutie met meer bevoegdheden en het zwaartepunt bij de deelstaten met een volwaardige fiscale verantwoordelijkheid.

De heer *Joris Van Hauthem* stelt dat het voorstel niet ‘politiek onschuldig’ is. Het principiële standpunt van Vlaams Belang is wel een scheiding. De inhoud van de resolutie spreekt echter enkel van een eventuele mogelijke ontbinding. Maar er is absoluut niets verkeerd aan om de toekomst voor te bereiden. Men kan natuurlijk voorbijgelopen worden door de feiten. Het zou bovendien ook een signaal zijn aan de Franstaligen dat Vlaanderen niet bevreesd is voor een eventueel plan B en dat het zich aan het voorbereiden is, voor als de Franstaligen het zover drijven. Dat is de bedoeling van het voorstel van resolutie. Men is dergelijke voorbereiding verplicht aan de bevolking. Het wordt tijd om kleur te bekennen. Het is toch niet dwaas om allerlei scenario’s te onderzoeken. Het confederale scenario vindt men terug in de resoluties inzake de staatshervorming van het Vlaams Parlement en de Octopusnota en is deels uitgewerkt in de technische fiches die al uitgewerkt zijn.

Het scenario van een boedelscheiding wordt in binnen- en buitenland als mogelijke toestand erkend.

Hij had liever gehad dat de Vlaamse minister-president ook geen resolutie nodig had gehad om dit scenario te onderzoeken en dat hij zelf op eigen initiatief dat had laten onderzoeken door de administratie, zoals de heer Karl-Heinz Lambertz, de minister-president van de Duitstalige Gemeenschap van België, heeft gesteld.

III. STEMMING

Het voorstel van resolutie van de heren Filip Dewinter en Joris Van Hauthem en mevrouw Marijke Dillen betreffende het nemen van de nodige maatregelen en het toekennen van opdrachten aan de Vlaamse administratie met het oog op een mogelijke ontbinding van de Belgische federatie (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 695/1) wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Eric VAN ROMPUY,
voorzitter

Kris VAN DIJCK,
verslaggever